

Veilig verkeer voor kinderen

Een rol voor de ouders

Het is belangrijk om op een effectieve manier ouders te interesseren voor verkeersveiligheid en hen te informeren over hoe ze hun kind in het verkeer kunnen begeleiden. Zo luidt de aanbeveling uit een SWOV-onderzoek naar de rol van ouders in de verkeerseducatie van hun kinderen.

Formeel en informeel

Het aanleren van veilig gedrag in het verkeer vraagt veel tijd, niet alleen aan formele educatie op school, maar ook aan oefening in de praktijk en het leren van ervaringen in de dagelijkse verkeersdeelname en van gedrag van anderen: het informele leerproces. Scholen hebben meestal niet de tijd en mogelijkheden om voldoende aandacht aan formele verkeerseducatie te besteden; informele verkeerseducatie vindt meestal plaats buiten de school.

Ouders zijn bij uitstek in de positie om hun kinderen te leren hoe ze zich in het verkeer moeten gedragen. Ouders zijn er immers vaak bij als hun kind zich in het verkeer begeeft en ze kunnen die momenten dus gebruiken om hun kinderen wegwijs in het verkeer te maken

en hen van het goede voorbeeld te voorzien.

Om dit informele leerproces zo goed en effectief mogelijk te kunnen laten verlopen, heeft de SWOV een onderzoek gedaan naar de rol die ouders erin kunnen spelen.

Vragenlijst

Onderdeel van het onderzoek was een vragenlijst voor ouders met vragen over wat ze al weten over de ontwikkeling en verkeersdeelname van hun kind, wat ze nog zouden willen weten en of en hoe ze met nieuwe informatie en middelen benaderd willen worden. In het vragenlijstonderzoek onder ouders die ten minste één kind hadden in de basisschoolleeftijd (vier tot twaalf jaar) werd gevraagd naar de aard van de verkeersdeelname van het kind, de inschatting van de ouders van de vaardigheden

van het kind, de inschatting van de verkeersveiligheid van de route van thuis naar school door de ouders, en naar de wijzen waarop ouders hun kinderen actief in het verkeer begeleiden. De kennis en de kennisbehoeften van de ouders werden ook geïnventariseerd.

Proactief

Het vragenlijstonderzoek wees onder meer uit dat de meeste ouders ervan overtuigd zijn dat zij bij uitstek in de positie zijn om hun kinderen te leren hoe ze zich in het verkeer moeten gedragen. Ook werd duidelijk dat ouders vooral opletten en corrigeren als het kind iets fout doet als zij het kind in het verkeer begeleiden.

Ouders zijn zich ook erg bewust van hun voorbeeldrol: ze passen hun gedrag in positieve zin aan als ze in gezelschap van hun kind aan het verkeer deelnemen. Ouders doen relatief minder aan proactieve vormen van begeleiding, zoals uit zichzelf uitleg geven, voordoen hoe het moet en goed gedrag belonen. Aangezien is gebleken dat het benadrukken van wat niet

mag en hoort een averechts effect kan hebben op het gedrag van kinderen, kan het de moeite waard zijn om ouders aan te zetten tot een meer proactieve vorm van begeleiding.

Advies

Hoewel zij op het gebied van informele verkeerseducatie gebaat zouden kunnen zijn bij informatie over manieren waarop hun kinderen het beste leren, zien ouders meestal niet de noodzaak in van meer informatie. Bovendien

hebben zij veel andere, concurrerende, zorgen dan alleen verkeersveiligheid en verkeerseducatie. De SWOV adviseert dan ook om met behulp van de inzichten uit dit onderzoek op een slimme manier ouders te interesseren voor verkeersveiligheid en hen te informeren over hoe ze hun kind in het verkeer kunnen begeleiden. Dit kan bijvoorbeeld door aan te haken bij andere zorgen om het kind die ouders belangrijker achten, zoals het lichamelijk welzijn van het kind.

Over informele educatie zijn de volgende SWOV-publicaties verschenen:

T. Hoekstra & D. Twisk (2010). De rol van ouders in het informele leerproces van kinderen van 4 tot 12 jaar; Een eerste verkenning. R-2010-19

T. Hoekstra & J. Mesken (2010). De rol van ouders bij informele verkeerseducatie; Vragenlijststudie naar kennis, behoeften en motieven van ouders. R-2010-31